

WEvent

นั่งคุยวิทยาศาสตร์ แบบสบายๆ กับ...

ตั้งเจตน์ เชี่ยววัฒนา

อนิล พยุบเกียรติคุณ

ฝ่ายพัฒนากิจกรรมการศึกษาและสิ่งพิมพ์

“WN อยากให้คนไทยได้อ่าน ‘สนุกทดลองกับกาลิเลโอ’ นะ เพราะคิดว่าหนังสือเล่มนี้น่าจะกระตุ้นให้สังคมของเราตื่นตัวกับวิทยาศาสตร์ได้” นี่เป็นคำพูดของผู้ชายในเสื้อเชิ้ตสบายๆ ที่อยู่ตรงหน้าของพวกเขา

วันนี้ **คุณตั้งเจตน์ เชี่ยววัฒนา** แวะมาที่ ส.ส.ท. ตามคำเชิญของบรรณารักษ์สำนักพิมพ์ ส.ส.ท. เขาวชน เพื่อเตรียมการสาธิตการทดลองในงานมหกรรมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ 2554 ที่ศูนย์นิทรรศการและการประชุมไบเทค บางนา โดยทางสำนักพิมพ์ได้หยิบยกการทดลองวิทยาศาสตร์จากหนังสือชุด **“สนุกทดลองกับกาลิเลโอ”** ซึ่งคุณตั้งเจตน์แปลร่วมกับคุณแม่คือ **ศ.ดร.ยวดี เชี่ยววัฒนา** WEvent เลยได้มีโอกาสสัมภาษณ์คุณตั้งเจตน์เกี่ยวกับมุมมองที่เขามีต่อวิทยาศาสตร์

ก่อนหน้าที่จะมาทำงานแปลและล่ามนั่น คุณตั้งเจตน์ได้เคยมีโอกาสไปศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ทางด้านวิศวกรรมศาสตร์คอมพิวเตอร์ที่ Osaka University แรงบ้นดาลใจของเขามาจากประสบการณ์ที่เคยไปดูโรงงานผลิตรถยนต์ของโตโยต้าในประเทศญี่ปุ่นสมัยตอนอยู่มัธยมปลาย ดังนั้น เมื่อเรียนจบจึงตัดสินใจไปเรียนต่อที่ประเทศญี่ปุ่น การไปใช้ชีวิตอยู่ที่ญี่ปุ่นเป็นเวลาหลายปีนั่นเอง ทำให้เขาได้สังเกตเห็นว่าคนญี่ปุ่นมีความตื่นตัวต่อวิทยาศาสตร์สูงและมองว่าเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ยกตัวอย่างเช่น รายการโทรทัศน์ของญี่ปุ่น คุณตั้งเจตน์เล่าว่า **“มีหลายรายการที่นำเสนอความรู้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้หลักการทางวิทยาศาสตร์อธิบายในรูปแบบที่เข้าใจง่าย หรือรายการสารคดีทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งนำเสนอการวิจัยขั้นแนวหน้าของประเทศ ก็จะมีอธิบายโดยมุ่งเน้นให้คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ ผมว่าตรงนี้เองที่ทำให้คนญี่ปุ่นรู้สึกว่าการวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องใกล้ตัวและมีความสนใจต่อข่าวสารทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ”**

สำหรับหนังสือชุด **“สนุกทดลองกับกาลิเลโอ”** นั้น คุณตั้งเจตน์ได้พูดถึงเนื้อหาและความประทับใจหลังจากที่แปลหนังสือเล่มนี้แล้วว่า เขาชื่นชมในแนวความคิดของ **“กลุ่มกาลิเลโอเวิร์คช็อป”** ซึ่ง

เป็นผู้เรียบเรียงการทดลองในหนังสือเล่มนี้มาก โดยเป็นกลุ่มที่ก่อตั้งขึ้นจากการรวมตัวของครูวิทยาศาสตร์ระดับชั้นมัธยม คนกลุ่มนี้สังเกตเห็นว่าเด็กๆ ในระดับมัธยมนั้นสนใจวิทยาศาสตร์กันน้อยลง จึงพยายามคิดค้นการทดลองใหม่ๆ ที่น่าสนใจและจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนต่างๆ เพื่อให้นักเรียนและบุคคลทั่วไปได้สัมผัสกับวิทยาศาสตร์รอบๆ ตัวในรูปแบบที่สนุกสนาน ซึ่งเมื่อเทียบกับหนังสือชุด 77 วิทยาการวิทยาศาสตร์ที่เขาเคยแปลก่อนหน้านั้นนั้น จุดเด่นของหนังสือเล่มนี้คือ 1. การถ่ายทอดด้วยการตูน ทำให้เด็กๆ เข้าถึงได้ง่าย 2. การทดลองในหนังสือเล่มนี้ใหม่และทันสมัยกว่า มีการใช้อุปกรณ์และวิทยาการใหม่ๆ ในการทดลอง เช่น โทรศัพท์มือถือ กล้องถ่ายรูปดิจิทัล เซลล์แสงอาทิตย์ และ 3. มีเนื้อหาจากวิทยาศาสตร์หลายแขนงด้วยกัน นอกจากฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยาที่คุ้นเคยกันแล้ว ยังมีการทดลองเกี่ยวกับธรณีวิทยา พฤกษศาสตร์ ดาราศาสตร์อีกด้วย

คุณตั้งเจตน์ ได้ชี้ให้เราเห็นว่า นอกจากหนังสือเล่มนี้จะจัดทำขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่อยากกระตุ้นให้เด็กๆ หันมาสนใจในวิทยาศาสตร์แล้ว ยังต้องการให้สมาชิกในครอบครัวทดลองไปด้วยกัน โดยหนังสือจะมีการอธิบายหลักการด้วยภาษาต่างๆ ดังนั้นจึงเป็นการส่งเสริมเรื่องความผูกพันในครอบครัวด้วย

ก่อนจบการสัมภาษณ์ในวันนั้น คุณตั้งเจตน์ได้กล่าวทิ้งท้ายไว้อย่างน่าฟังว่า **“สำหรับการทดลองที่เราจะพากันในวันงานผมไม่ได้หวังให้เด็กๆ รู้อะไรเพิ่มเติมมากมายนัก แค่อยากให้เขารู้สึกสนุกกับวิทยาศาสตร์ ที่จริงแล้วการทดลองก็เหมือนกับการเล่นของเด็กๆ นั้นแหละ มีการลองผิดลองถูก ความจริงนักวิทยาศาสตร์จะตื่นตากับผลการทดลองที่ไม่เป็นอย่างที่คิดมากกว่าจะคร่ำ เพราะจะนำไปสู่การค้นพบใหม่ๆ ดังนั้นจึงไม่อยากให้เด็กๆ กลัว อยากให้รู้สึกว่าวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งที่ใกล้ตัวมากกว่า”** และนี่แหละคือ **“วิทยาศาสตร์”** ในมุมมองของชายที่ชื่อ **“ตั้งเจตน์ เชี่ยววัฒนา”**

SmallTalk

พระราชวังต้องห้าม (พลาต) ภาค 1

อาทิตย์ ตีมนวด

ฝ่ายพัฒนากิจการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ลวัสดี ผู้อ่าน TPA News ทุกท่านครับ คอลัมน์ Small Talk ในฉบับนี้จะพาท่านไปที่กรุงปักกิ่ง ประเทศจีนกันอีกครั้ง ผมเคยเล่าถึงสถานที่ที่นั่นโน่นโน้นไว้หลายที่ แต่ก็ยังไม่เคยได้พูดถึงพระราชวังที่ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลกอย่าง พระราชวังต้องห้าม หรือที่ชาวจีนเรียกว่า “กู่กง” (故宫) เลยสักที วันนี้นับเป็นโอกาสดีที่จะขอพาทัวร์ทะเลพระราชวังแห่งนี้นักครับ

จริงๆ แล้วถ้าจะเรียกให้ถูกต้องจะต้องเรียกว่า “เมืองต้องห้าม” นะครับ ส่วนตัวพระราชวังจะอยู่ในเมืองที่ว่านี้อีกที สาเหตุที่เป็นเมืองต้องห้ามก็เพราะในสมัยโบราณ ประชาชนจะไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าไปภายในเมืองแห่งนี้ ขนาดข้าราชการระดับสูงยังต้องขออนุญาตเป็นกรณีๆ ไปเสียด้วยซ้ำ จักรพรรดิก็จะประทับอยู่ในเมืองนี้ ตัดขาดจากโลกภายนอกโดยสิ้นเชิง ข้าทาสบริวารเองก็ต้องอยู่ในนั้นไปตลอดชีวิตเช่นกันและที่เรียกว่า “เมือง” ก็มาจากขนาดของมันครับ ซึ่งมันใหญ่มาก (ใหญ่ขนาดว่าจะเดินให้ทั่ววันนั้นยากจริงๆ)

ผมตั้งหลักว่าจะต้องไปเยือนที่นี่ให้ได้เป็นแห่งแรกของการเดินทางเลย จึงไม่รอช้า รีบเผ่นออกจากที่พักย่านถนนคนเดินชื่อดัง “หวังฝูจิ้ง” (王府井) ถือว่าทำเลดีมากเลยครับ กลางค้ำกลางคืนก็สามารรถออกมาเดินเตร็ดเตร่ได้ ของซื้อของขายของฝากก็เยอะแยะเขียว เดินทะเลถนนหวังฝูจิ้งไปสูถนนหูเป่อร์ไฮเวย์ (จริงๆ ก็ถนนรถวิ่งธรรมดาแหละครับ แค่มันใหญ่มากเท่านั้นเอง) ค่อยๆ เดินลัดเลาะตามทางเดินไปเรื่อยๆ ก็จะพบกับอาณาบริเวณที่กว้างใหญ่ไพศาลอยู่เบื้องหน้าทางซ้ายมือ จัตุรัสเทียนอันเหมิน (天安门) นั่นเองครับ เห็นแค่นั้นผมก็ขนลุกจะแยะ เคยเห็นแต่ในทีวี วันนี้ได้มาเจอของจริง ดีใจเป็นที่สุด แค่นั้นยังไม่พอ ทางขวามือก็มีกำแพงสูงและประตูเมืองที่ดูยิ่งใหญ่มาๆ อยู่ใช่แล้วครับ...เรามาถึงประตูเทียนอันเหมินกันแล้วและนี่ก็คือปากทางเข้าสู่เมืองต้องห้ามนั่นเองครับ

แม่เจ้า ! (แปดเสียงแบบไม่อาย) สะพานที่ทอดสู่ประตูแทบไม่มีพื้นที่ว่างจะให้แทรกตัวเข้าไปได้เลย (นึกสภาพงานเคาน์ตาวน์ปีใหม่ที่เซ็นทรัลเวิลด์ครับ) สงสัยต้องใช้วิธีไหลแทน...ว่าแล้วก็ไปไหลกับชาวจีนแถวนั้นดู เนื่องจากว่าวันนั้นอากาศขมุกขมัวขอบกล ร้อนก็ร้อน ผมจึงเดินทางร่มตลอด ข้ามสะพานไป ร่มก็เกี่ยวหัวเกี่ยวหน้าคนข้างๆ แต่ดูเหมือนว่าเขาจะไม่ค่อยยี่หระกับเรื่องพวกนี้เท่าไร (ดีมาก) แล้วก็ผ่านเข้าประตูเมืองด้านใต้แห่งนี้ไปจนได้ แต่ทว่า ผมยังไม่ได้กินอะไรเลยตั้งแต่เช้า จึงเป็นโอกาสดีที่จะได้เอาตัวรอดด้วยภาษาจีนง่าย ๆ ที่เล่าเรียนมา หลังจากที่คิดอยู่ไม่นานผมก็พุ่งเข้าไปร้านอาหารข้างทาง

ที่อยู่ ในเขตพระราชวังนั้น เสียงแม่ค้าเจ้าของร้านออก-แขก เอ๊ย เซียร์แขกดังแข็งแซ่ไปหมด รวบรวมจะมีเรื่องกับทุกคนที่เข้ามา แต่ก็ไม่มีอะไรหรอกครับ เพราะลักษณะของชาวจีนจะค่อนข้างโผงผาง เสียงดังเป็นปกติกันอยู่แล้ว

ผมได้อาหารชุดมาหนึ่งชุด ที่ป้ายเขียนว่าเป็นเนื้อวัว แต่สภาพที่เห็นมันระนุไม่ได้เลยจริงๆ ว่าที่จะกินเข้าไปนั่นคืออะไร...หวั่นใจว่าจะกลืนลงคอได้ไหม แต่พอได้ลองกินแล้ว...มันสุดยอดมากจริงๆ นุ่มมาก ละลายในปากและที่สำคัญ เยอะมากๆ เยอะจนกินไม่หมดเลยครับ พออ้อมแล้วก็ขอลองของหนอย เดินคุ่มๆ ไปถามคุณป้าเจ้าของว่า 厕所在哪里呢? (เชอส์วอ่ใจหนาหลี่เนอ - ห้องน้ำอยู่ไหนครับ) ป้าแกก็ตอบกลับมว่า 在那里啊, ... ฉอด ๆ ๆ ๆ (ใจนำหลี่อา - อยู่ตรงนั้น) ...อยากจะทำบอกคุณป้าว่า แค่วลีแรกผมก็ทราบแล้วครับ ไม่ต้องจัดเต็มใส่ขนาดนั้นก็ได้อ

แหม นำเสียดายจริงๆ กระดาษหมดเสียแล้ว คราวหน้ากลับมาพบกับตอนต่อไปของการผจญภัยในเมืองต้องห้ามกันต่อ นะครับ รับรองว่าสนุกนานเหมือนเดิม ฉบับนี้ต้องลาไปก่อนแล้วครับ ใจ้เจี้ยน !

Small Tips

เพิ่มเติมเกร็ดเกี่ยวกับพระราชวังกันอีกสักนิดครับ พระราชวังต้องห้ามเป็นพระราชวังหลวงมาตั้งแต่สมัยกลางราชวงศ์หมิงจนถึงราชวงศ์ชิง ชาวจีนเรียกที่นี่ว่า “กู่กง” แปลตรงตัวว่า “พระราชวังเก่า” และยังใช้คำนี้เรียกวังเก่าหลังอื่น ๆ อีกด้วย ส่วน “เมืองต้องห้าม” อันเป็นชื่อจริงของสถานที่แห่งนี้มาจากภาษาจีนว่า “จื่อจิ้นเจิง” (紫禁城) แปลตรงตัวว่า “เมืองต้องห้ามสีม่วง (หรือสีเลือดหมู)” จะเห็นได้ว่าหลังคาหรือกำแพงวังจะทาด้วยสีเลือดหมูครับ

